

Ministerie van Economische Zaken

Criteria Transparantiebenchmark 2017

Versie inclusief wijzigingen ten opzichte van 2016

Inhoudsgericht normenkader					100				
1. Onderneming en bedrijfsmodel	33	2. Beleid en resultaten			34	3. Management-aanpak	33		
1A. Profiel en waardeketen	10	2A. Beleid en (zelf opgelegde) verplichtingen			5	3A. Governance en remuneratie	10		
1B. Proces van waardecreatie	10	2B. Doelstellingen			5	3B. Sturing en beheersing	8		
1C. Omgevingsanalyse (incl. risico's en kansen)	8	2C. Economische aspecten van ondernemen	8	2D. Milieu-aspecten van ondernemen	8	2E. Sociale aspecten van ondernemen	8	3C. Toekomstverwachting	5
1D. Strategische context	5				3D. Verslaggevingscriteria		10		

Kwaliteitsgericht normenkader						100			
4. Relevantie	20	5. Duidelijkheid	20	6. Betrouwbaarheid	20	7. Responsiviteit	20	8. Samenhang	20
Materialiteit	8	Begrijpelijkheid	6	Juistheid, volledigheid en getrouw beeld	17	Gerichtheid op belanghebbenden	13	Strategische focus	5
Reikwijdte en afbakening	6	Beknoptheid	4	Voorzichtigheid	3	Bijdrage aan maatschappelijk debat	2	Contextuele samenhang	6
Tijdigheid	6	Inzichtelijkheid	7			Durf	5	Integratie	6
		Toegankelijkheid	3					Vergelijkbaarheid	3

Deskundigenweging				
Relevantie	Duidelijkheid	Betrouwbaarheid	Responsiviteit	Samenhang
Materialiteit (relevantie van de gekozen onderwerpen)	Begrijpelijkheid	Juistheid	Gerichtheid op belanghebbenden	Strategische focus
Reikwijdte en afbakening	Beknoptheid	Volledigheid	Bijdrage aan maatschappelijk debat	Contextuele samenhang
Tijdigheid	Inzichtelijkheid	Evenwichtigheid	Durf	Integratie
Informatieve vormgeving	Toegankelijkheid	Geschiktheid		Vergelijkbaarheid
		Onpartijdigheid		
		Voorzichtigheid		

Inhoudsopgave

Inhoudsgericht normenkader

1 Onderneming en bedrijfsmodel

<i>1A</i>	<i>Profiel en waardeketen</i>	pagina 4
<i>1B</i>	<i>Proces van waardecreatie</i>	pagina 5
<i>1C</i>	<i>Omgevingsanalyse (incl. risico's en kansen)</i>	pagina 5
<i>1D</i>	<i>Strategische context</i>	pagina 6

2 Beleid en resultaten

<i>2A</i>	<i>Beleid en (zelf opgelegde) verplichtingen</i>	pagina 6
<i>2B</i>	<i>Doelstellingen</i>	pagina 7
<i>2C</i>	<i>Economische aspecten van ondernemen</i>	pagina 7
<i>2D</i>	<i>Milieu-aspecten van ondernemen</i>	pagina 7
<i>2E</i>	<i>Sociale aspecten van ondernemen</i>	pagina 8

3 Managementaanpak

<i>3A</i>	<i>Governance en remuneratie</i>	pagina 8
<i>3B</i>	<i>Sturing en beheersing</i>	pagina 9
<i>3C</i>	<i>Toekomstverwachting</i>	pagina 10
<i>3D</i>	<i>Verslaggevingscriteria</i>	pagina 10

Kwaliteitsgericht normenkader

4	Relevantie	pagina 11
5	Duidelijkheid	pagina 12
6	Betrouwbaarheid	pagina 13
7	Responsiviteit	pagina 14
8	Samenhang	pagina 15

Toelichtingen op criteria	pagina 16
---------------------------	-----------

* Voor deze criteria is een toelichting opgenomen in *Toelichtingen op criteria*, vanaf pagina 16.

Inhoudsgericht normenkader

1 Onderneming en bedrijfsmodel (33 punten)

1A Profiel en waardeketen (10 punten)

- 1 Om de informatie in de verslaggeving zinvol te kunnen interpreteren verstrekt de onderneming algemene informatie die samengenomen een duidelijk profiel schetst van de aard en omvang van de onderneming, inclusief eventuele dochterondernemingen en deelnemingen. *
- 0 = Geen of gedeeltelijke beschrijving.
- 1 = Er wordt een toelichting gegeven op ten minste drie van onderstaande punten.
- de juridische structuur van de onderneming, inclusief de eventuele groepsstructuur
  - de landen waarin de onderneming actief is
  - de bedrijfsactiviteiten per land of regio en per divisie of productieproces
  - categorieën afnemers en leveranciers *
  - de producten en/of diensten die de onderneming levert, alsmede indien van toepassing de merken die de onderneming voert
- + 1 De onderneming geeft een duidelijk beeld van de omvang van haar activiteiten door op overzichtelijke wijze een kwantitatieve samenvatting van haar profiel op te nemen in de verslaggeving met betrekking tot ten minste drie van onderstaande punten. *
- aantal medewerkers, gespecificeerd naar land of regio en naar divisie of activiteit
  - hoeveelheid geleverde producten en/of diensten, gespecificeerd naar land of regio en naar divisie of bedrijfsactiviteit
  - gespecificeerde omzet- of opbrengstgegevens
  - omvang van de activa van de onderneming
  - operationele kostenontwikkeling
- 2 De onderneming geeft een beknopt overzicht van de (internationale) waardeketen waarin zij opereert, waarbij een toelichting wordt gegeven op de belangrijkste maatschappelijke aspecten die spelen binnen de keten. *
- 0 = Geen of gedeeltelijke beschrijving.
- 1 = Er wordt een beknopte en samenhangende beschrijving gegeven van de waardeketen aan de hand van ten minste drie van onderstaande kenmerken.
- herkomst van minimaal twee kapitalen/resources, zoals natuurlijk, menselijk en financieel kapitaal *
  - belangrijkste categorieën toeleveranciers onderverdeeld naar eerstelijns, tweedelijns, etc.
  - belangrijkste afzetmarkten en categorieën afnemers
  - belangrijkste samenwerkingspartijen
  - belangrijkste onderaannemers, tussenpersonen, agenten, etc.
  - de (internationale) handels-, financierings- of eigendomsrelaties van de onderneming
  - output zoals producten, diensten, afval, etc.
- + 1 In de beknopte en samenhangende beschrijving wordt uitleg gegeven over de belangrijkste maatschappelijke aspecten die spelen binnen de waardeketen waarin de onderneming actief is.
- + 1 De verslaggeving bevat een grafische weergave van de waardeketen (upstream en downstream). *
- 3 De onderneming geeft een toelichting op de onderwerpen die zij van materieel belang acht voor de waardeketen waarin de onderneming opereert. *
- 0 = Materiële onderwerpen worden niet als zodanig geïntroduceerd in de verslaggeving.
- 2 = De onderneming geeft een specifieke toelichting op onderwerpen van materieel belang in ten minste twee van onderstaande categorieën.
- economische aspecten
  - milieu-aspecten
  - sociale aspecten
- + 2 De onderneming geeft inzicht in het relatieve belang van de geïdentificeerde materiële onderwerpen voor zowel belanghebbenden als de onderneming. *
- + 1 In de verslaggeving is een grafische weergave opgenomen van materiële onderwerpen, bijvoorbeeld in de vorm van een materialiteitsmatrix.

1B Proces van waardecreatie (10 punten)

- 4 Er wordt een beschrijving gegeven van het bedrijfsmodel, waarmee de onderneming waarde creëert voor haar belanghebbenden.
- 0 = Geen beschrijving.
  - 1 = De onderneming beschrijft in algemene termen haar kernprocessen en –activiteiten.
  - 2 = De onderneming geeft als zelfstandig herkenbaar onderdeel van de verslaggeving een algemene toelichting op het bedrijfsmodel.
  - 4 = De onderneming geeft als zelfstandig herkenbaar onderdeel van de verslaggeving, een specifieke toelichting op het bedrijfsmodel waarin ten minste wordt ingegaan op de unieke eigenschappen van de onderneming.
  - + 2 De onderneming brengt haar proces van waardecreatie in verband met verschillende vormen van kapitaal waar de onderneming beslag op legt en beschrijft hoe zij hier waarde aan toevoegt of afdoet.
  - + 2 De beschrijving van het bedrijfsmodel en het proces van waardecreatie wordt expliciet in verband gebracht met andere onderdelen van de verslaggeving zoals de omgevingsanalyse, strategische doelstellingen, risico's en kansen.
  - + 2 De verslaggeving bevat een grafische weergave van het bedrijfsmodel.

1C Omgevingsanalyse (incl. risico's en kansen) (8 punten)

- 5 In de verslaggeving wordt een toelichting gegeven op de omgeving waarin de onderneming opereert.
- 0 = Geen of beperkte toelichting.
  - 1 = Er wordt een toelichting gegeven op ten minste drie van onderstaande punten.
    - economisch klimaat
    - trends en ontwikkelingen in de belangrijkste (afzet)markten van de onderneming
    - demografische en sociaal-culturele ontwikkelingen
    - ontwikkelingen in de natuurlijke omgeving
    - technologisch ontwikkelingen
    - relevante ontwikkelingen in wet- en regelgeving
    - relevante ontwikkelingen in de sector
  - + 1 Er wordt inzicht gegeven in de (productie)factoren en afhankelijkheidsrelaties die van essentieel belang zijn voor het succes van de onderneming, waaronder een beschrijving van de voornaamste belanghebbenden.
  - + 1 Er wordt inzicht gegeven in kansen en bedreigingen voor de onderneming en haar specifieke sterktes en zwaktes ten opzichte van andere ondernemingen.
  - + 1 Er wordt duidelijk gemaakt hoe de onderneming inspeelt op ontwikkelingen in de omgeving die het bedrijfsmodel kunnen beïnvloeden.
- 6 In de verslaggeving worden risico's toegelicht die de onderneming beïnvloeden.
- 0 = De onderneming geeft een algemene beschrijving van risico's.
  - 1 = De onderneming geeft een bedrijfs- en/of sectorspecifieke beschrijving van risico's.
  - + 1 De verslaggeving bevat een schematisch overzicht van de belangrijkste risico's.
  - + 1 De verslaggeving bevat een toelichting over de manier waarop de onderneming haar risico's beheerst.
  - + 1 De onderneming geeft inzicht in de kwantitatieve indicatoren die zijn geformuleerd om de ontwikkeling van specifieke risicofactoren te kunnen volgen in de tijd.-
  - 2 Er worden geen risico's beschreven.

1D Strategische context (5 punten)

- 7 Om de informatie in de maatschappelijke verslaggeving zinvol te kunnen interpreteren verschaft de onderneming inzicht in de context van haar beleid en activiteiten door een toelichting te geven op de bedrijfsstrategie.
- 2 = Geen toelichting.
- 0 = Er wordt een algemene toelichting gegeven op de strategie.
- 2 = Er wordt een specifieke toelichting gegeven op de strategie aan de hand van een samenhangend geheel aan strategische thema's, speerpunten of doelstellingen.
- + 2 De toelichting op de bedrijfsstrategie wordt expliciet in verband gebracht met andere onderdelen van de verslaggeving zoals de omgevingsanalyse, bedrijfsmodel en proces van waardecreatie en risico's en kansen.
- + 1 De toelichting op de bedrijfsstrategie gaat expliciet in op maatschappelijke aspecten van ondernemen.

2 Beleid en resultaten (34 punten)

2A Beleid en (zelf opgelegde) verplichtingen (5 punten)

- 8 In de verslaggeving wordt een toelichting gegeven op het beleid dat de onderneming voert ten aanzien van de maatschappelijke aspecten van ondernemen. *
- 0 = Er wordt een algemene toelichting gegeven.
- 1 = Er wordt een specifieke toelichting gegeven op het beleid van de onderneming ten aanzien van ten minste drie van onderstaande punten.
- 2 = Er wordt een specifieke toelichting gegeven op het beleid van de onderneming ten aanzien van ten minste zes van onderstaande punten.
- productverantwoordelijkheid
  - innovatie
  - preventie van omkoping en corruptie
  - energie-, materiaal- en watergebruik, lozingen, emissies en afval
  - milieubeschermingsmaatregelen ter voorkoming van verontreiniging van lucht, water en grond, alsmede de bescherming en stimulering van de kwaliteit en de ongeschonden toestand van ecosystemen (met inbegrip van biodiversiteit en habitatbescherming).
  - arbeidsomstandigheden, waaronder de veiligheid en gezondheid van medewerkers en derden
  - maatregelen ter voorkoming van de schending van mensenrechten en fundamentele principes en rechten op het werk
  - maatschappelijke betrokkenheid
- + 2 De onderneming beschrijft aan welke specifieke gedragscodes en (internationale) conventies en richtlijnen zij zich gehouden acht, zoals de OESO-richtlijnen voor internationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business and Human Rights.
- + 1 De onderneming licht toe hoe zij in specifieke situaties omgaat met afnemers of toeleveranciers die inbreuk plegen op interne of externe codes. *
- 2 Er wordt geen toelichting gegeven op het beleid ten aanzien van de maatschappelijke aspecten van ondernemen.

2B Doelstellingen (5 punten)

- 9 In de verslaggeving worden concrete doelstellingen ten aanzien van maatschappelijke aspecten van ondernemen vermeld en toegelicht. *
- 0 = De onderneming beschrijft minder dan vier doelstellingen.
- 1 = De onderneming geeft een algemene beschrijving van ten minste vier doelstellingen.
- 2 = De onderneming geeft een specifieke beschrijving van ten minste vier doelstellingen, waarbij een kwantitatieve streefwaarde alsmede een concreet tijdsplan wordt aangegeven.
- + 1 De onderneming geeft een beschrijving van ten minste vier doelstellingen in ten minste twee van onderstaande categorieën.
- economische aspecten
  - milieu-aspecten
  - sociale aspecten
- + 1 De gegeven doelstellingen hebben betrekking op ten minste drie geïdentificeerde materiële onderwerpen.
- + 1 De onderneming geeft aan of er sprake is van wijzigingen in het beleid en de doelstellingen ten aanzien van maatschappelijke aspecten van ondernemen ten opzichte van de eerdere verslaggevingsperiode. Indien er wijzigingen zijn, worden deze expliciet toegelicht.

Verwijderd: een expliciete toelichting op

Verwijderd: eventuele

2C Economische aspecten van ondernemen (8 punten)

- 10 De verslaggeving geeft inzicht in de resultaten van de onderneming met betrekking tot de economische aspecten van ondernemen. *
- 0 = Geen toelichting.
- 1 = Er wordt een algemene toelichting gegeven op de economische ontwikkelingen en resultaten van de onderneming in ten minste twee van onderstaande categorieën.
- 2 = Er wordt een kwantitatieve toelichting gegeven op economische aspecten in ten minste twee van onderstaande categorieën.
- 4 = Er wordt een kwantitatieve toelichting gegeven op economische aspecten in ten minste vier van onderstaande categorieën.
- innovatie (waaronder partnerships met betrekking tot innovatie)
  - huisvestingsbeleid (inclusief de impact op werkgelegenheid)
  - invloed op de arbeidsmarkt
  - de preventie van belangenverstremming, omkoping en corruptie
  - eerlijke concurrentie en prijsvorming
  - belastingafdracht
  - verspreiding van kennis via onderzoek en ontwikkeling
  - socio-economische aspecten van investeringen, producten en diensten
  - de effecten van investeringen en desinvesteringen, waaronder acquisities en het afstoten van bedrijfsonderdelen
  - de effecten van het gevoerde inkoopbeleid
- + 2 Er wordt inzicht gegeven in de afdracht per land van alle materiële belastingen. *
- + 2 De behaalde economische resultaten worden toegelicht in relatie tot eerder gestelde doelstellingen. *

2D Milieu-aspecten van ondernemen (8 punten)

- 11 De verslaggeving geeft inzicht in de resultaten van de onderneming met betrekking tot de milieu-aspecten van ondernemen. *
- 0 = Geen toelichting.
- 1 = Er wordt een algemene toelichting gegeven op de milieu-ontwikkelingen en resultaten voor de onderneming materiële milieu-aspecten
- 2 = Er wordt een kwantitatieve toelichting gegeven op ten minste één materieel milieu-aspect voor de onderneming.
- 4 = Er wordt een kwantitatieve toelichting gegeven op alle voor de onderneming materiële milieu-aspecten *
- + 2 De behaalde resultaten op het gebied van milieu worden toegelicht in relatie tot eerder gestelde doelstellingen. *
- + 2 De behaalde resultaten op het gebied van milieu worden uitgedrukt in een monetaire waarde. *

2E Sociale aspecten van ondernemen (8 punten)

- 12 De verslaggeving geeft inzicht in de resultaten van de onderneming met betrekking tot de sociale aspecten van ondernemen. *
- 0 = Geen toelichting.
  - 1 = Er wordt een algemene toelichting gegeven op de sociale ontwikkelingen en resultaten voor de onderneming materiële sociale-aspecten
  - 2 = Er wordt een kwantitatieve toelichting gegeven op ten minste één materieel sociaal-aspect voor de onderneming
  - 4 = Er wordt een kwantitatieve toelichting gegeven op alle voor de onderneming materiële sociale-aspecten
  - + 2 De behaalde sociale resultaten worden toegelicht in relatie tot eerder gestelde doelstellingen. *
  - + 2 De behaalde sociale resultaten worden uitgedrukt in een monetaire waarde. *

3 Managementaanpak (33 punten)

3A Governance en remuneratie (10 punten)

- 13 Er wordt inzicht gegeven in de organisatiestructuur van de onderneming.
- 0 = Geen toelichting.
  - 1 = Er wordt een beschrijving gegeven van de aansturing van de organisatie door de organisatiestructuur inzichtelijk te maken op het niveau van de belangrijkste organisatie-eenheden.
- 14 Er wordt een toelichting gegeven op (de samenstelling van) het bestuur van de onderneming en de wijze waarop toezicht wordt uitgeoefend op het hoogste bestuurslichaam.
- 0 = De namen van de leden van het bestuur of de directie (en van het toezichhoudend orgaan indien van toepassing) [die in het verslagjaar actief zijn geweest](#), worden vermeld zonder uitgebreide toelichting.
  - 1 = De namen van de leden van het bestuur of de directie (en van het toezichhoudend orgaan indien van toepassing) [die in het verslagjaar actief zijn geweest](#), worden vermeld met een toelichting op ten minste drie van onderstaande punten.
    - Leeftijden
    - achtergrond of specifieke kennis en competenties
    - taken en verantwoordelijkheden binnen de onderneming
    - aanstellingstermijnen
    - [nevenfuncties](#)
  - 1 Geen vermelding.
- 15 Er wordt een beschrijving gegeven van de taken en verantwoordelijkheden binnen de organisatie met betrekking tot de materiële maatschappelijke aspecten van ondernemen. *
- 0 = Geen of gedeeltelijke toelichting.
  - 2 = Taken en verantwoordelijkheden ten aanzien van zowel de identificatie, als de beleidsvorming, als de managementaanpak, als de evaluatie van de materiële maatschappelijke aspecten van ondernemen worden beschreven.
  - + 1 Uit de toelichting blijkt dat toezicht wordt uitgeoefend (door bijvoorbeeld de Raad van Commissarissen of een ander orgaan bij het ontbreken daarvan) op de strategie, de resultaten en de externe verantwoording van de onderneming op het gebied van maatschappelijk aspecten van ondernemen. *
  - 1 De verantwoordelijkheid en de betrokkenheid van het hoogste bestuurslichaam blijken niet uit de beschrijving.

Verwijderd: overige bestuursfuncties

- 16 Er wordt een beschrijving gegeven van het beleid van de onderneming ten aanzien van remuneratie van bestuurders, inclusief het beleid voor toekenning van variabele beloningen. *
- 1 = Er wordt een algemene beschrijving gegeven.
  - 2 = Er wordt een specifieke beschrijving gegeven van de uitgangspunten en de bestandsdelen van de vaste en variabele beloning, inclusief pensioenen, alsmede van het proces waarin prestatietoelagen worden toegekend en de rol van de remuneratiecommissie daarbij indien van toepassing.
  - + 1 De toelichting maakt duidelijk welke doelstellingen zijn gesteld die bepalend zijn voor de toekenning van prestatietoelagen. *
  - + 2 De toelichting maakt in kwantitatieve termen duidelijk welk deel van de toegekende prestatietoelagen afhankelijk is gesteld van maatschappelijke resultaten. *
  - 2 Er wordt geen toelichting gegeven op het beloningsbeleid van de onderneming.

3B Sturing en beheersing (8 punten)

- 17 Er wordt een algemene beschrijving gegeven van het proces van sturing en beheersing met betrekking tot de maatschappelijke aspecten van ondernemen en de wijze waarop dit is verankerd in managementsystemen.
- 0 = Geen toelichting.
  - 1 = Er wordt een algemene beschrijving gegeven van sturing en beheersing in termen van het vaststellen van doelstellingen, het organiseren van randvoorwaarden (waaronder het beschikbaar stellen van middelen), het uitvoeren van gekozen maatregelen, het evalueren van bereikt resultaat en het eventueel bijstellen van doelstellingen.
  - + 1 Er wordt een toelichting gegeven op ten minste vier van onderstaande punten.
    - proces van strategiebepaling
    - naleving van wet- en regelgeving
    - inrichting van managementsystemen
    - informatie over risicomanagement
    - uitvoering van (interne) audits en andere monitoringsactiviteiten
    - beoordelings- en beloningsystemen
    - feedback en evaluatiesystemen (inclusief beleidsevaluaties)
    - klachtenmechanismen
    - due diligence
  - + 2 Er wordt een toelichting gegeven op ten minste drie van onderstaande punten.
    - proces om individuele afnemers of toeleveranciers met een verhoogd risicoprofiel te identificeren
    - analyse van economische, milieu- en sociale aspecten in de keten
    - beleid ten aanzien van inkoop en aanbestedingen
    - stimuleren van milieu- en sociale standaarden in de keten
    - uitvoering van audits en andere monitoringsactiviteiten in de keten
    - samenwerking met maatschappelijke organisaties gericht op verantwoord ketenbeheer
- 18 Binnen de beschrijving van het proces van sturing en beheersing geeft de onderneming een specifieke toelichting op de wijze waarop het management sturing geeft aan geïdentificeerde materiële onderwerpen.
- 0 = Geen toelichting.
  - 2 = Er wordt een toelichting gegeven op de managementaanpak op ten minste drie van onderstaande punten.
    - functie aan wie eindverantwoordelijkheid is toebedeeld
    - taken en verantwoordelijkheden van de verschillende betrokken afdelingen
    - toegewezen tijd en middelen
    - concrete acties die zijn of worden genomen uitdagingen en obstakels waarmee het management is of wordt geconfronteerd
  - + 2 De onderneming geeft een toelichting op sturing en beheersing van geïdentificeerde materiële onderwerpen in ten minste twee van onderstaande categorieën.
    - economische aspecten van ondernemen
    - milieu-aspecten van ondernemen
    - sociale aspecten van ondernemen

3C Toekomstverwachting (5 punten)

- 19 In de verslaggeving wordt een toelichting gegeven op de verwachtingen van de onderneming ten aanzien van interne en/of externe ontwikkelingen en trends die het bedrijfsmodel dan wel de strategie dan wel de managementaanpak van de onderneming mogelijk zullen beïnvloeden.
- 0 = Geen toelichting.
  - 1 = Er wordt een algemene toelichting gegeven.
  - 2 = Er wordt een specifieke toelichting gegeven waarin duidelijk wordt gemaakt op welke manier de onderneming verwacht dat het bedrijfsmodel dan wel de strategie dan wel de managementaanpak in de toekomst zal veranderen.
  - + 1 In de verslaggeving is een verklaring opgenomen van het bestuur of de directie waarin zij haar visie geeft op de wijze waarop de onderneming zich voorbereidt op de toekomst in het licht van specifieke ontwikkelingen en/of (mega)trends.
  - + 1 De toelichting gaat in op sectorspecifieke ontwikkelingen en trends.
  - + 1 De toelichting gaat in op toekomstige ontwikkelingen en trends die de waardeketen van de onderneming zullen beïnvloeden.

3D Verslaggevingscriteria (10 punten)

- 20 De onderneming geeft een toelichting op het aan de maatschappelijke verslaggeving ten grondslag liggende verslaggevingsbeleid en het verslaggevingsproces. *
- 0 = Geen toelichting.
  - 1 = Het maatschappelijke verslaggevingsbeleid wordt toegelicht aan de hand van ten minste twee van onderstaande aspecten.
  - 2 = Het maatschappelijke verslaggevingsbeleid wordt toegelicht aan de hand van ten minste vier van onderstaande aspecten.
  - 3 = Het maatschappelijke verslaggevingsbeleid wordt toegelicht aan de hand van alle zes onderstaande aspecten.
    - gevolgde verslaggevingstandaarden of –richtlijnen
    - gehanteerde definities
    - methoden van meten, schatten en berekenen
    - het proces van dataverzameling, inclusief frequentie van rapporteren
    - interne controlemaatregelen rondom het rapportageproces
    - ambities ten aanzien van verslaggevingsbeleid
  - + 1 De onderneming geeft een toelichting over het al dan niet extern laten verifiëren van de maatschappelijke informatie.
  - + 1 De onderneming geeft een toelichting op de invloed van wijzigingen in definities en meetmethoden op de gerapporteerde data ten opzichte van eerdere verslaggevingsperioden. *
- 21 De onderneming geeft een toelichting op de reikwijdte en afbakening van het verslag.
- 0 = Geen toelichting.
  - 1 = Er wordt een algemene toelichting gegeven.
  - + 2 De toelichting op de reikwijdte van het verslag wordt in verband gebracht met geïdentificeerde materiële onderwerpen.
  - + 2 De toelichting op de afbakening van het verslag wordt in verband gebracht met geïdentificeerde materiële onderwerpen.

Kwaliteitsgericht normenkader

4 Relevantie (20 punten)

- 22 De maatschappelijke onderwerpen waarover wordt gerapporteerd zijn van materieel belang.
- 0 = De onderneming rapporteert in de verslaggeving niet over het proces dat gehanteerd wordt om te bepalen wat de meest materiële onderwerpen voor de onderneming zijn.
  - 4 = De verslaggeving geeft een toelichting op het proces dat gehanteerd wordt om te bepalen wat de meest materiële onderwerpen voor de onderneming zijn.
  - +4 = De verslaggeving gaat in op alle onderwerpen die materieel zijn voor de onderneming.
- 23 De onderneming heeft de reikwijdte en afbakening van alle verslaggeving zo gekozen dat deze tegemoet komt aan de informatiebehoeften van belanghebbenden.*
- 0 = De onderneming geeft geen beschrijving van de gehanteerde reikwijdte- en afbakening.
  - 2 = De onderneming geeft een beschrijving van de gehanteerde reikwijdte- en afbakening in relatie tot de informatiebehoeften van belanghebbenden, alsmede welke grondslag zij hanteert voor het consolideren van de gerapporteerde informatie.
  - + 1 De onderneming geeft een beschrijving van het maatschappelijke verslaggevingsbeleid met betrekking tot acquisities en desinvesteringen. *
  - + 2 De onderneming geeft een toelichting op keuzes die gemaakt zijn over het al dan niet rapporteren van activiteiten in de waardeketen, buiten de eigen organisatie.
- 24 De verslaggeving wordt tijdig door de onderneming naar buiten gebracht.*
- 0 = De verslaggeving (zowel de volledige jaarrekening, als maatschappelijke verslaggeving) is tussen drie en zes maanden na het einde van de verslaggevingsperiode voor het publiek beschikbaar op de website van de onderneming.
  - 3 = De verslaggeving (zowel de volledige jaarrekening, als maatschappelijke verslaggeving) is uiterlijk drie maanden na het einde van de verslaggevingsperiode voor het publiek beschikbaar op de website van de onderneming.
  - + 2 De maatschappelijke informatie wordt gelijktijdig gepubliceerd met de volledige jaarrekening op de website van de onderneming.
  - + 2 Publicatiedatum en verslaggevingsperiode worden duidelijk toegelicht.
  - 2 De verslaggeving (zowel de volledige jaarrekening, als maatschappelijke verslaggeving) is niet eerder voor het publiek beschikbaar op de website van de onderneming dan zes maanden na het einde van de verslaggevingsperiode.

5 Duidelijkheid (20 punten)

- 25 Als onderdeel van de verslaggeving heeft de onderneming een begrippenlijst of vergelijkbare index opgenomen die in ieder geval ingaat op niet-financiële onderwerpen.
- 0 = Geen index opgenomen.
  - 2 = Er is een begrippenlijst opgenomen
  - + 2 In een begrippenlijst of vergelijkbare index wordt inzicht gegeven in de gehanteerde definities van de belangrijkste maatschappelijke indicatoren.*
  - + 2 Er is een referentielijst opgenomen met pagina- of hoofdstukverwijzingen per relevant maatschappelijke aspect.

- 26 De verslaggeving bevat een (1) kernachtige samenvatting van de belangrijkste resultaten op economisch, milieu en sociaal gebied in de verslaggevingsperiode.
- 0 = Geen samenvatting.
  - 2 = Er wordt een samenvatting gegeven.
  - + 2 Er is een overzicht met kerncijfers opgenomen met verantwoordingsinformatie ten aanzien van economische, milieu en sociale aspecten van ondernemen.
- 27 De maatschappelijke verslaggeving is zo ingericht dat gebruikers in staat zijn de positie, ontwikkeling en de resultaten van de onderneming te vergelijken in de tijd.
- 0 = Een vergelijking in de tijd is niet mogelijk.
  - + 1 De maatschappelijke verslaggeving bevat vergelijkende cijfers uit eerdere verslaggevingsperiodes.
  - + 2 De onderneming rapporteert voor maatschappelijke aspecten van ondernemen aan de hand van ten minste vier relatieve indicatoren (ratio's).
- 28 De kwantitatieve informatie is inzichtelijk weergegeven.
- 0 = Kwantitatieve informatie wordt niet of nauwelijks grafisch inzichtelijk gemaakt.
  - 1 = De verslaggeving bevat lijn-, taart- en/of staafdiagrammen.
  - + 1 De behaalde economische resultaten worden weergegeven in grafieken en/of tabellen.
  - + 1 De behaalde resultaten op het gebied van milieu worden weergegeven in grafieken en/of tabellen.
  - + 1 De behaalde sociale resultaten worden weergegeven in grafieken en/of tabellen .
  - 2 De verslaggeving bevat geen grafieken en/of tabellen met betrekking tot de maatschappelijke aspecten van ondernemen.
- 29 De volledige verslaggeving is toegankelijk en eenvoudig te vinden.
- 0 = De verslaggeving is niet publiekelijk beschikbaar op internet.
  - 1 = De verslaggeving is publiekelijk toegankelijk via de weblocatie van de onderneming.
  - + 1 De onderneming heeft haar website zo ingericht dat de verslaggeving binnen drie muis clicks kan worden benaderd of gedownload.
  - + 1 De maatschappelijke verslaggeving is te ontsluiten via een daartoe ingerichte applicatie (app) en/of webnavigatie.

6 Betrouwbaarheid (20 punten)

30 De verslaggeving bevat een ondertekende verklaring van een onafhankelijke partij die de inhoud van de maatschappelijke informatie heeft geverifieerd en die zekerheid geeft ten aanzien van de betrouwbaarheid van de maatschappelijke informatie.

0 = Er is geen verklaring opgenomen.

4 = Er is een verklaring opgenomen die een beperkte mate van zekerheid geeft.

6 = Er is een verklaring opgenomen die een redelijke mate van zekerheid geeft over een deel van de gepresenteerde informatie (en eventueel een beperkte mate van zekerheid over een ander deel van de informatie) in de maatschappelijke verslaggeving.

8 = Er is een verklaring opgenomen die een redelijke mate van zekerheid geeft over alle materiële onderdelen van de maatschappelijke verslaggeving.

+ 2 De verklaring van de onafhankelijke partij geeft inzicht in de volgende punten.

- onderwerp van de onafhankelijke verificatie
- de reikwijdte van het verificatieproces
- doelstelling van de onafhankelijke verificatie
- de gebruikte toetsingscriteria
- de gehanteerde standaard(en) voor verificatie
- de aard van de uitgevoerde werkzaamheden
- de belangrijkste conclusies

+ 2 Uit de verklaring blijkt dat de onafhankelijke partij bij zijn verificatie een algemeen geaccepteerde standaard heeft gehanteerd.

+ 2 Uit de verklaring blijkt dat degene die de verklaring heeft ondertekend, gehouden is aan gedrags- en beroepsregels ten aanzien van onafhankelijkheid en kwaliteit, die door een toezichthoudende organisatie worden geborgd.

- 2 Uit de verklaring blijkt dat de reikwijdte van het verificatieproces beperkt is en niet alle materiële onderdelen van de maatschappelijke verslaggeving omvat.

31 In de verslaggeving geven externe materiedeskundigen of externe belanghebbenden hun mening over de ontwikkelingen en resultaten ten aanzien van maatschappelijke aspecten van ondernemen.

0 = Externe materiedeskundigen of externe belanghebbenden worden niet aan het woord gelaten in de verslaggeving.

1 = Er zijn minder dan drie meningen van externe materiedeskundigen of externe belanghebbenden opgenomen in de verslaggeving.

3 = Er zijn ten minste drie meningen van externe materiedeskundigen of externe belanghebbenden opgenomen in de verslaggeving.

32 In de verslaggeving geeft de onderneming een toelichting op onzekerheden in de gerapporteerde maatschappelijke informatie.

0 = Geen toelichting.

+ 1 = De onderneming geeft een toelichting op de inherente beperkingen die verband houden met gehanteerde definities en/of die verbonden zijn aan de gehanteerde methoden van meten, schatten en berekenen van maatschappelijke informatie.

+2 = De onderneming beschrijft in haar verslaggeving welke interne processen zij heeft ingericht ter waarborging van de kwaliteit van maatschappelijke informatie waaronder eventuele interne verificatieprocessen.

Verwijderd: beperkte

Verwijderd: redelijke

Verwijderd: geeft

Verwijderd: ten minste het meest relevante deel

Verwijderd: data

7 Responsiviteit (20 punten)

- 33 De onderneming maakt duidelijk hoe zij belanghebbenden betreft bij het beleid en de activiteiten van de onderneming en hoe zij rekening houdt met hun gerechtvaardigde belangen en verwachtingen. *
- 0 = Geen toelichting.
- 1 = Er wordt een algemene toelichting gegeven.
- 2 = Er wordt een specifieke toelichting gegeven die voldoet aan ten minste twee van onderstaande aspecten.
- 4 = Er wordt een specifieke toelichting gegeven die voldoet aan ten minste vier van onderstaande aspecten.
- identificatie en selectie van belanghebbenden
  - de wijze waarop een dialoog is gevoerd
  - de frequentie van de dialoog met belanghebbenden per type of groep *
  - de belangrijkste bespreekpunten per type of groep *
  - de uitkomsten van de dialoog per type of groep *
- + 2 Er wordt een toelichting gegeven op de wijze waarop de uitkomsten van de dialoog met belanghebbenden zijn gebruikt door de onderneming en welk effect dit heeft gehad op het beleid en de activiteiten van de onderneming.
- + 2 Uit de verslaggeving blijkt de deelname van het hoogste bestuurslichaam bij de dialoog met belanghebbenden.
- + 2 Uit de verslaggeving blijkt dat de dialoog met belanghebbenden is gevoerd in relatie tot de strategie van de onderneming en de vastgestelde doelen.
- 34 Bij het inrichten van de verslaggeving heeft de onderneming zich laten leiden door de informatiebehoefte van belanghebbenden. *
- 0 = Er wordt een algemene toelichting gegeven.
- 2 = Er wordt een specifieke toelichting gegeven waarbij wordt aangegeven hoe de verwachtingen en belangen van belanghebbenden zijn meegewogen in het proces waarin de materiële onderwerpen waarover wordt gerapporteerd zijn vastgesteld. *
- + 1 In de maatschappelijke verslaggeving wordt de gebruiker uitgenodigd een reactie te geven en wordt daartoe een concrete mogelijkheid geboden.
- 35 De onderneming draagt in haar maatschappelijke verslaggeving bij aan het bewustzijn of begrip ten aanzien van relevante maatschappelijke thema's.
- 0 = Geen toelichting.
- 2 = Er wordt een toelichting gegeven over hoe de onderneming buiten haar eigen organisatie bewustzijn of begrip bij belanghebbenden creëert omtrent bepaalde maatschappelijke, voor de onderneming relevante thema's.
- 36 De onderneming durft zich kwetsbaar op te stellen door kwesties of dilemma's publiekelijk te delen.
- 0 = De onderneming geeft geen expliciete toelichting op kwesties of dilemma's waar management zich voor gesteld ziet.
- 3 = De onderneming geeft een expliciete toelichting op ten minste twee kwesties of dilemma's waar management zich voor gesteld ziet.
- + 2 De toelichting op kwesties of dilemma's is als één of verschillende zelfstandig herkenbare onderdelen opgenomen in de verslaggeving.

8 Samenhang (20 punten)

- 37 Uit de verslaggeving blijkt hoe het beleid, de activiteiten en de resultaten ten aanzien van maatschappelijke aspecten van ondernemen zich verhouden tot de gekozen strategie van de onderneming.
- 0 = Geen of gedeeltelijke toelichting.
  - 3 = De onderneming geeft een specifieke toelichting op de congruentie van de bedrijfsstrategie en de doelstellingen met betrekking tot maatschappelijke aspecten van ondernemen.
  - + 2 Uit de opbouw van de verslaggeving blijkt dat de strategische prioriteiten van de onderneming als leidraad worden gebruikt voor de toelichting op de ontwikkelingen, resultaten en toekomstverwachtingen ten aanzien van maatschappelijke aspecten van ondernemen.
- 38 De onderneming geeft een toelichting op haar maatschappelijke aspecten van ondernemen in de bredere context van maatschappelijke ontwikkelingen.
- 0 Geen toelichting.
  - + 2 De onderneming geeft een toelichting op het effect van economische omstandigheden op het gevoerde maatschappelijk beleid.
  - + 2 De onderneming geeft een toelichting op het effect van ontwikkelingen binnen de sector op het gevoerde maatschappelijke beleid.
  - + 2 De onderneming geeft een toelichting op het effect van ontwikkelingen in de waardeketen op het gevoerde maatschappelijk beleid.
- 39 In de verslaggeving is er sprake van een goede samenhang van informatie. *
- 0 = Onderlinge verbanden worden niet expliciet geduid.
  - 2 = De onderneming maakt de onderlinge verbanden duidelijk tussen ten minste drie van onder genoemde punten.
  - 4 = De onderneming maakt de onderlinge verbanden duidelijk tussen ten minste vijf van onder genoemde punten.
    - strategische prioriteiten
    - doelstellingen
    - risicofactoren
    - resultaten
    - indicatoren met een kwantitatieve streefwaarde
    - korte- en langetermijn acties
    - vooruitzichten
  - + 2 De onderneming geeft de onderlinge verbanden weer in een beknopt overzicht of tabel.
- 40 De verslaggeving is zo ingericht dat gebruikers in staat zijn om de positie, ontwikkeling en resultaten van de onderneming te vergelijken met andere ondernemingen.
- 0 = Geen informatie over andere ondernemingen opgenomen in de verslaggeving.
  - 3 = De onderneming presenteert de behaalde maatschappelijke resultaten minimaal twee maal in de context van externe informatie, waaronder noteringen, benchmarkgegevens en 'best practices'.

Toelichtingen op criteria

- 1 Om de informatie in de verslaggeving zinvol te kunnen interpreteren verstrekt de onderneming algemene informatie die samengenomen een duidelijk profiel schetst van de aard en omvang van de onderneming, inclusief eventuele dochterondernemingen en deelnemingen.

1 = Er wordt een toelichting gegeven op ten minste drie van onderstaande punten.

- categorieën afnemers en leveranciers

Toelichting: Een beschrijving van de afnemers en leveranciers bij specifiek één hoofdactiviteit is onvoldoende. Een beschrijving op totaalniveau volstaat wel.

- + 1 De onderneming geeft een duidelijk beeld van de omvang van haar activiteiten door op overzichtelijke wijze een kwantitatieve samenvatting van haar profiel op te nemen in de verslaggeving met betrekking tot ten minste drie van onderstaande punten.

Toelichting: Hiermee wordt bedoeld dat per onderdeel een duidelijke samenvatting te zien is.

- aantal medewerkers, gespecificeerd naar land of regio en naar divisie of activiteit

Toelichting: Er wordt hier gevraagd naar aantal medewerkers naar land of regio en divisie of activiteit. Indien de activiteiten bijna geheel in Nederland plaatsvinden is de onderverdeling naar land/regio niet van toepassing.

- gespecificeerde omzet- of opbrengstgegevens

Toelichting: Met gespecificeerd wordt bedoeld dat de omzet- of opbrengstgegevens naar meer dan één variabele moet zijn onderverdeeld (bijvoorbeeld naar activiteit, regio, business unit, etc.).

- 2 De onderneming geeft een beknopt overzicht van de (internationale) waardeketen waarin zij opereert, waarbij een toelichting wordt gegeven op de belangrijkste maatschappelijke aspecten die spelen binnen de keten.

1 = Er wordt een beschrijving gegeven van de waardeketen aan de hand van ten minste drie van onderstaande kenmerken.

Toelichting: Indien onderstaande kenmerken als losstaande onderdelen verspreid over het verslag zijn terug te vinden, dan levert dit geen punten op voor dit onderdeel.

- herkomst van kapitalen, zoals natuurlijk, menselijk en financieel kapitaal, naar land of regio

Toelichting: Er dient te worden gerapporteerd over minimaal 2 verschillende kapitalen (meervoud). Denk hierbij bijvoorbeeld aan de volgende kapitalen: financieel, menselijk, natuurlijk, intellectueel en maatschappelijk/relatieel.

- 3 De onderneming geeft een toelichting op de onderwerpen die zij van materieel belang acht voor de waardeketen waarin de onderneming opereert.

- + 2 De onderneming geeft inzicht in het relatieve belang van de geïdentificeerde materiële onderwerpen voor zowel belanghebbenden als de onderneming.

Toelichting: Voor de lezer moet duidelijk zijn wat de mate van belangrijkheid is van de geïdentificeerde materiële onderwerpen voor zowel de stakeholders als voor de onderneming zelf.

8 In de verslaggeving wordt een toelichting gegeven op het beleid dat de onderneming voert ten aanzien van de maatschappelijke aspecten van ondernemen.

- + 1 De onderneming licht toe hoe zij in specifieke situaties omgaat met afnemers of toeleveranciers die inbreuk plegen op interne of externe codes.

Toelichting: Licht toe wat in specifieke situaties de gevolgen zijn wanneer toeleveranciers inbreuk plegen op interne of externe codes. Wordt bijvoorbeeld de relatie beëindigd of wordt er een verbetertraject afgesproken?

9 | N.v.t.

10 De verslaggeving geeft inzicht in de resultaten van de onderneming met betrekking tot de economische aspecten van ondernemen.

- + 2 Er wordt inzicht gegeven in de afdracht per land van alle materiële belastingen.

Toelichting: Er wordt inzicht gegeven in de materiële belastingen per land waaronder vennootschapsbelasting voor commerciële instellingen. Hierbij dient ten minste 90% van de ,materiële belastingen naar land gespecificeerd te zijn.

- + 2 De behaalde economische resultaten worden toegelicht in relatie tot eerder gestelde doelstellingen.

Toelichting: Hier dient in te worden gegaan op ten minste één behaald economisch resultaat in relatie tot in het verslag eerder genoemde doelstellingen (hier wordt niet specifiek verwezen naar de bovengenoemde categorieën).

11 De verslaggeving geeft inzicht in de resultaten van de onderneming met betrekking tot de milieu-aspecten van ondernemen.

- 4= Er wordt een kwantitatieve toelichting gegeven op alle voor de onderneming materiële milieu-aspecten

Toelichting: Voor dit criterium dient een beschrijving in het verslag te zijn opgenomen over welke thema's materieel zijn voor de onderneming.

- + 2 De behaalde resultaten op het gebied van milieu worden toegelicht in relatie tot eerder gestelde doelstellingen.

Toelichting: Hier dient in te worden gegaan op ten minste één behaald milieu resultaat in relatie tot in het verslag eerder genoemde doelstellingen (hier wordt niet specifiek verwezen naar de bovengenoemde categorieën).

- + 2 De behaalde resultaten op het gebied van milieu worden uitgedrukt in een monetaire waarde.

Toelichting: De monetaire waarde van milieu of sociale resultaten is de waarde (in euro's of een andere monetaire eenheid) van het effect op het milieu of de maatschappij. Er is een verschil tussen enerzijds de monetaire waarde van de besparing die het voor de organisatie zelf (of in de keten) oplevert en anderzijds de monetaire waarde van het sociale- of milieueffect voor de maatschappij. Een investering in goede doelen of een energiebesparing in euro's uitgedrukt is bijvoorbeeld geen monetaire waarde van het sociale- of milieueffect. Het monetariseren van de impact die trainingen en opleidingen hebben op werknemers, (toekomstige) werkgevers en de maatschappij is hier wel een voorbeeld van.

- 12 De verslaggeving geeft inzicht in de resultaten van de onderneming met betrekking tot de sociale aspecten van ondernemen.
- +2 De behaalde sociale resultaten worden toegelicht in relatie tot eerder gestelde doelstellingen.
- Toelichting: Hier dient in te worden gegaan op ten minste één behaald sociaal resultaat in relatie tot in het verslag eerder genoemde doelstellingen (hier wordt niet specifiek verwezen naar de bovengenoemde categorieën).*
- + 2 De behaalde sociale resultaten worden uitgedrukt in een monetaire waarde.
- Toelichting: De monetaire waarde van milieu of sociale resultaten is de waarde (in euro's of een andere monetaire eenheid) van het effect op het milieu of de maatschappij. Er is een verschil tussen enerzijds de monetaire waarde van de besparing die het voor de organisatie zelf (of in de keten) oplevert en anderzijds de monetaire waarde van het sociale- of milieueffect voor de maatschappij. Een investering in goede doelen of een energiebesparing in euro's uitgedrukt is bijvoorbeeld geen monetaire waarde van het sociale- of milieueffect. Het monetariseren van de impact die trainingen en opleidingen hebben op werknemers, (toekomstige) werkgevers en de maatschappij is hier wel een voorbeeld van.*
- 15 Er wordt een beschrijving gegeven van de taken en verantwoordelijkheden binnen de organisatie met betrekking tot de materiële maatschappelijke aspecten van ondernemen.
- + 1 Uit de toelichting blijkt dat toezicht wordt uitgeoefend (door bijvoorbeeld de Raad van Commissarissen of een ander orgaan bij het ontbreken daarvan) op de strategie, de resultaten en de externe verantwoording van de onderneming op het gebied van maatschappelijk aspecten van ondernemen.
- Toelichting: Hier dient expliciet te worden verwezen naar de maatschappelijke aspecten van ondernemen. De betrokkenheid van de toezichhouders dient duidelijk in de tekst te herleiden zijn op minimaal één van de genoemde punten (strategie, resultaten en externe verantwoording op het gebied van MVO).*
- 16 Er wordt een beschrijving gegeven van het beleid van de onderneming ten aanzien van remuneratie van bestuurders en hoger management, inclusief de variabele beloningen.
- + 1 De toelichting maakt duidelijk welke doelstellingen zijn gesteld die bepalend zijn voor de toekenning van prestatietoelagen.
- Toelichting: Als in het verslag duidelijk wordt gemaakt dat er geen sprake is van prestatietoelagen, dan worden de punten ook toegekend.*
- + 2 De toelichting maakt in kwantitatieve termen duidelijk welk deel van de toegekende prestatietoelagen afhankelijk is gesteld van maatschappelijke resultaten.
- Toelichting I: Als in het verslag duidelijk wordt gemaakt dat er geen sprake is van prestatietoelagen, dan worden de punten ook toegekend.*
- Toelichting II: Er moet specifiek in gegaan worden op maatschappelijke resultaten. Enkel het benoemen van de term 'niet-financiële resultaten' is onvoldoende voor het honoreren van de aanvullende score.*
- 20 Er wordt een beschrijving gegeven van het beleid van de onderneming ten aanzien van remuneratie van bestuurders en hoger management, inclusief de variabele beloningen.
- + 1 De onderneming geeft een toelichting op de invloed van wijzigingen in definities en meetmethoden op de gerapporteerde data ten opzichte van eerdere verslaggevingsperioden.
- Toelichting: Als in het verslag duidelijk wordt gemaakt dat er geen sprake is van wijzigingen in definities en meetmethoden op de gerapporteerde data, dan worden de punten ook toegekend.*
- 23 Er wordt een beschrijving gegeven van het beleid van de onderneming ten aanzien van remuneratie van bestuurders en hoger management, inclusief de variabele beloningen.
- +1 De onderneming geeft een beschrijving van het maatschappelijke verslaggevingsbeleid met betrekking tot acquisities en desinvesteringen.
- Toelichting: Als er geen acquisities of desinvesteringen hebben plaatsgevonden moet dit expliciet worden genoemd in de verslaggeving.*
- 24 De verslaggeving wordt tijdig door de onderneming naar buiten gebracht.*
- Toelichting: De volledige jaarrekening houdt minimaal de jaarrekening in zoals deze bij de Kamer van Koophandel wordt gedeponeerd. Indien de juridische entiteit zoals opgenomen in de onderzoeksgroep van de Transparantiebenchmark geen*

verplichting heeft tot het opmaken van een jaarrekening, kunnen de punten voor dit criterium ook gehonoreerd worden voor de overige verslaggeving (aangezien de jaarrekening niet van toepassing is).

25 Als onderdeel van de verslaggeving heeft de onderneming een begrippenlijst of vergelijkbare index opgenomen die in ieder geval ingaat op niet-financiële onderwerpen.

+ 2 In een begrippenlijst of vergelijkbare index wordt inzicht gegeven in de gehanteerde definities van de belangrijkste maatschappelijke indicatoren.

Toelichting: Onder begrippenlijst of vergelijkbare index wordt een apart, afgebakend stuk tekst verstaan, waarin gehanteerde definities van de belangrijkste maatschappelijke indicatoren worden toegelicht.

Verwijderd:

33 De onderneming maakt duidelijk hoe zij belanghebbenden betreft bij het beleid en de activiteiten van de onderneming en hoe zij rekening houdt met hun gerechtvaardigde belangen en verwachtingen.

4 = Er wordt een specifieke toelichting gegeven die voldoet aan ten minste vier van onderstaande aspecten.

- de frequentie van de dialoog met belanghebbenden per type of groep
- de belangrijkste bespreekpunten per type of groep
- de uitkomsten van de dialoog per type of groep

Toelichting: Het gaat bij de laatste drie punten om een toelichting per type of groep. In de beschrijving dient duidelijk te worden beschreven om welke type stakeholdergroep het betreffende aspect (bijv. de bespreekpunten) betrekking heeft.

+ 2 Uit de verslaggeving blijkt dat de dialoog met belanghebbenden is gevoerd in relatie tot de strategie van de onderneming en de vastgestelde doelen.

Toelichting: Het alleen beschrijven van de materiële onderwerpen is niet voldoende, omdat hier niet uit blijkt of de dialoog met stakeholders gevoerd is in relatie tot de strategie en doelen van de onderneming.

34 Bij het inrichten van de verslaggeving heeft de onderneming zich laten leiden door de informatiebehoefte van belanghebbenden.

2 = Er wordt een specifieke toelichting gegeven waarbij wordt aangegeven hoe de verwachtingen en belangen van belanghebbenden zijn meegewogen in het proces waarin de materiële onderwerpen waarover wordt gerapporteerd zijn vastgesteld.

Toelichting: Uit de tekst moet blijken dat stakeholders zijn betrokken bij de analyse voor het bepalen van materiële thema's die in het verslag aan de orde komen.

39 In de verslaggeving is er sprake van een goede samenhang van informatie.

Toelichting: Voor dit criterium dient helder en beknopt te worden te weergegeven wat het verband is tussen de gegeven informatie over de genoemde punten. Bijvoorbeeld een beschrijving van het beleid waarin de strategische prioriteiten expliciet worden toegelicht in relatie tot de risicofactoren, resultaten en bijhorende doelstellingen. Voor de lezer moet in de tekst duidelijk worden wat de onderlinge verbanden zijn. Met beknopt wordt bedoeld dat de informatie over de verbanden op één of enkele pagina's als een geheel wordt gepresenteerd. Indien de genoemde punten als losstaande onderdelen verspreid over het verslag zijn terug te vinden, dan levert dit geen punten op voor dit onderdeel.